

Aan de Gemeenteraad van Hillegom
Postbus 32
2180 AA HILLEGOM

Telefoonnummer: 088-8886666
Faxnummer: 088-8886660

Datum: 25 maart 2020

Referentie: ZH/RK/MvD/20.011

Betreft: **Ontwerp-Omgevingsplan Buitengebied en de Zanderij (zaaknummer Z-19-105636)**

Beste leden van de gemeenteraad,

In nauw overleg met de afdeling Duin- en Bollenstreek van LTO Noord en de kring Bloembollenstreek van de KAVB maken wij middels deze brief van de gelegenheid gebruik een zienswijze op het ontwerp-Omgevingsplan *Buitengebied en de Zanderij* van de gemeente Hillegom in te dienen.

Als agrarische belangenbehartiger volgen wij met interesse de ontwikkeling van de totstandkoming van het Omgevingsplan *Buitengebied en de Zanderij* van de gemeente Hillegom. Het ontwerp-Omgevingsplan doet vermoeden dat de gemeente de agrarische sector als belangrijke (economische) sector van het buitengebied beschouwt. Toch bevat het ontwerp-Omgevingsplan een aantal elementen die de ontwikkeling van de agrarische sector (ernstig) kan belemmeren. Middels deze zienswijze maken wij van de gelegenheid gebruik om een aantal opmerkingen op het Omgevingsplan bij u onder de aandacht te brengen.

Hieronder zullen wij ten eerste ingaan op de agrarische sector in de gemeente Hillegom. Ten tweede willen we een aantal opmerkingen maken over de uitwerking van de Omgevingswet (lees: Omgevingsvisie en Omgevingsplan) in de praktijk. Vervolgens willen we een aantal opmerkingen maken over de doelstelling die gesteld is bij de Duurzame Bloementuin en wat deze doelstelling betekent voor de ontwikkeling van de agrarische sector van de gemeente Hillegom. Tenslotte maken we een opmerking over het vervallen van planologische (bouw)mogelijkheden.

1. Agrarische sector in de gemeente Hillegom

De agrarische sector vormt een belangrijk onderdeel van het buitengebied van de gemeente Hillegom. In het buitengebied van de gemeente is de basis gelegd voor de Duin- en Bollenstreek zoals wij die nu kennen. Als grootste gebruiker van de ruimte draagt de agrarische sector in belangrijke mate bij aan het karakteristieke landschap van de Duin- en Bollenstreek. Daarnaast is de agrarische sector de economische motor van het buitengebied. De sector creëert werkgelegenheid, is een belangrijke exporteur en zorgt derhalve voor economische welvarendheid van het gebied. Ook draagt de sector bij aan de leefbaarheid van het platteland van de gemeente Hillegom. Kortom, de agrarische sector is van groot belang voor de gemeente en voor de streek. Het is van belang dat de sector ook in de toekomst de gelegenheid krijgt zich te ontwikkelen om concurrerend te blijven en om de streek bloeiend te houden.

Het Omgevingsplan *Buitengebied en de Zanderij* wekt de indruk dat de agrarische sector van de gemeente Hillegom enkel bestaat uit (grondgebonden) bollenbedrijven. Dit blijkt bijvoorbeeld uit de vertaling van het provinciaal beleid naar het Omgevingsplan (hoofdstuk 3.2 in het Omgevingsplan, bladzijde 15 en 16): primair bollenbedrijven mogen zich vestigen of zijn gevestigd in het gebied met de functie Duurzame Bloementuin.

Deze informatie is onjuist. In het gebied zijn ook bedrijven actief die andere agrarische (teelt)activiteiten uitoefenen. Binnen de functie van de Duurzame Bloementuin moeten andere agrarische bedrijven (lees: niet- (grondgebonden) bollenbedrijven) zich kunnen vestigen of gevestigd zijn en/of zich kunnen ontwikkelen. Het is van belang dat het Omgevingsplan op dit punt wordt aangepast.

2. Uitwerking Omgevingsplan

Naar verwachting wordt in 2021 de Omgevingswet ingevoerd. Met de Omgevingswet worden alle regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigd en samengevoegd. Dit is in beginsel positief. Vooruitlopend op de invoering van de Omgevingswet heeft de gemeente de mogelijkheid gekregen om alvast een Omgevingsvisie te ontwikkelen. Deze Omgevingsvisie is in 2019 vastgesteld. Het Omgevingsplan (voorheen: bestemmingsplan) *Buitengebied en de Zanderij* vormt de uitwerking van de Omgevingsvisie voor het landelijk gebied van de gemeente Hillegom.

In het Omgevingsplan landen alle regels over de fysieke leefomgeving. Het Omgevingsplan zorgt, als onderdeel van de Omgevingswet, voor ruimere mogelijkheden voor initiatiefnemers en zorgt er daarnaast voor dat vergunning-aanvragen sneller zullen worden afgehandeld. De houding van de gemeente verandert van 'nee, tenzij' naar 'ja, mits'. Dit betekent dat de rol van de gemeente verschuift van een uitvoerende naar een meer ondersteunende rol aan de maatschappij. Deze veranderende rol van de overheid betekent dat de initiatiefnemer moet uitleggen hoe het plan bijdraagt aan de koers van een bepaald deelgebied. De initiatiefnemer moet op voorhand zorgen voor draagvlak voor zijn/haar plan en vooraf al verschillende belangen hebben meegewogen in de planvorming.

Wij maken ons zorgen over de daadwerkelijke uitwerking van het Omgevingsplan voor initiatiefnemers vanuit de agrarische sector. Hierbij vragen wij ons af hoe dit in de praktijk zal uitwerken. Naast de agrarische sector zijn er verschillende andere actoren actief in het buitengebied. Elke actor heeft haar eigen belang. Hoe worden deze (verschillende) belangen verenigd zonder dat het de ontwikkeling van een (duurzame) agrarische sector in de weg staat? En hoe worden deze (verschillende) belangen verenigd zonder dat het de koers van de Omgevingsvisie in de weg staat? Welke bevoegdheden heeft de gemeente om te interveniëren als de verschillende belangen niet kunnen worden verenigd en daardoor de koers van het deelgebied en de ontwikkeling van de agrarische sector in de weg zit? Het is van belang dat de ontwikkeling van een (duurzame) agrarische sector niet wordt belemmerd. Wij vragen u bij uw afweging kritisch na te denken over de uitwerking van het Omgevingsplan in de praktijk en daarbij rekening te houden met de eventuele gevolgen voor de agrarische sector.

3. Duurzame Bloementuin

Uit hoofdstuk 2 blijkt dat *Duurzaamheid* het centrale thema van de Omgevingsvisie is. Voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen worden getoetst aan drie aspecten van duurzaamheid, zoals blijkt uit het weergegeven afwegingskader in het Omgevingsplan (bladzijde 10): sociale duurzaamheid, fysieke duurzaamheid en economische duurzaamheid. Ook voorgenomen ontwikkelingen aangaande de zogenaamde Duurzame Bloementuin, zoals het bollengebied wordt genoemd in de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan, worden getoetst aan deze aspecten: *een bollenbedrijf met uitbreidingsmogelijkheden mag straks nog steeds uitbreiden, mits de uitbreiding bijdraagt aan de kwaliteit van de leefomgeving. Dat betekent dat, naast eisen aan welstand, parkeren en bouwbesluit, eisen worden gesteld aan duurzaamheid, ruimtelijke kwaliteit en milieu zoals opgenomen in het integrale afwegingskader.*

Voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen aangaande de Duurzame Bloementuin worden dus getoetst aan het genoemde afwegingskader. Deze ruimtelijke ontwikkelingen moeten uiteindelijk een bijdrage leveren aan het doel dat de gemeente zich gesteld heeft inzake de Duurzame Bloementuin: realisering van een 100% emissieloze en residuvrije sector in 2030. Wil een bollenbedrijf zich in de toekomst ontwikkelen, dan moeten voorgenomen ontwikkelingen dus voldoen aan regels die moeten toewerken naar een emissieloze en residuvrije sector. Wij hebben bezwaar tegen deze doelstelling. Weliswaar ontwikkelt de bollensector zich op een duurzame wijze, echter gaan deze ontwikkelingen langzaam. Derhalve is een volledig emissieloze en residuvrije bollenteelt in 2030 niet haalbaar. Toetsing aan regels die ogenschijnlijk toewerken naar een 100% emissieloze en residuvrije bollenteelt zijn niet wenselijk en zal bijvoorbeeld de ontwikkeling van een duurzame bollenteelt (ernstig) belemmeren.

Mogelijk zal dit zelfs funest zijn voor een gevestigde bollenbedrijven in het gebied. In het Omgevingsplan (en Omgevingsvisie) moet worden opgenomen dat de gemeente streeft naar een emissieloze en residuvrije bollenteelt in 2030. Wij verzoeken de gemeente niet vast te houden aan een 100% emissieloze en residuvrije bollenteelt die beslist behaald moet zijn in 2030. Wij vragen u het Omgevingsplan (en Omgevingsvisie) op dit punt aan te passen.

4. Consequenties vervallen planologische (bouw)mogelijkheden

In 2.3 *Programmatistische invulling (Afwegingen woningbouwprogramma)* wordt gemeld dat de feitelijk bestaande situatie wordt opgenomen. Door alleen de feitelijk bestaande situatie op te nemen en niet de bestaande planologische situatie, komen eventuele planologische (bouw)mogelijkheden drie jaar na vaststellingsdatum van het Omgevingsplan te vervallen. Dit kan ernstige (financiële) consequenties hebben voor agrarische ondernemers in het buitengebied. Ten eerste heeft het vervallen van (bouw)mogelijkheden gevolgen voor de waarde van een kavel: deze waarde neemt af of vervalt zelfs. Ten tweede heeft het tot gevolg dat een bedrag moet worden betaald aan de GOM (Greenport Ontwikkelingen Maatschappij) indien er na het vervallen van (bouw)mogelijkheden opnieuw bouwplannen worden ontwikkeld voor een bepaalde kavel. Ten derde belemmert het vervallen van (bouw)mogelijkheden de ontwikkeling van agrarische bedrijven. Dit is onwenselijk. Derhalve moet de bestaande planologische situatie worden opgenomen in het Omgevingsplan.

5. Conclusie

Met dit Omgevingsplan sorteert de gemeente voor op de invoering van de Omgevingswet van 2021. Het Omgevingsplan doet vermoeden dat de gemeente de agrarische sector als belangrijke (economische) sector voor het buitengebied van Hillegom beschouwt. Toch bevat het Omgevingsplan een aantal elementen die negatieve consequenties kunnen hebben voor de sector.

Ten eerste moet uit het Omgevingsplan blijken dat, naast bollenbedrijven, ook andere agrarische bedrijven zich kunnen vestigen of gevestigd zijn en/of zich kunnen ontwikkelen.

Ten tweede de uitwerking van het Omgevingsplan in de praktijk. Hoe worden in het buitengebied (verschillende) belangen verenigd zonder dat het de koers van de Omgevingsvisie en de ontwikkeling van de bollensector in de weg staat? En welke bevoegdheden heeft de gemeente om te interveniëren? Wij vragen u hier kritisch over na te denken alvorens u besluit tot het vaststellen van het ontwerp-Omgevingsplan.

Ten derde de consequenties die de bollensector zal ondervinden als de gemeente vasthoudt aan de huidige doelstelling van de Duurzame Bloementuin: realisering van een 100% emissieloze en residuvrije sector in 2030. Dit zal de sector ernstig in haar ontwikkeling belemmeren. Wij vragen u de doelstelling van de Duurzame Bloementuin aan te passen en in het plan op te nemen dat de gemeente streeft naar een emissieloze en residuvrije bollenteelt in 2030.

Ten slotte is het van belang dat de bestaande planologische situatie wordt opgenomen in het Omgevingsplan, en niet enkel de feitelijk bestaande situatie.

Wij hopen met bovenstaande opmerkingen onze bezwaren tegen het ontwerp-Omgevingsplan *Buitengebied en de Zanderij* duidelijk te hebben gemaakt en rekenen op uw medewerking.

Uiteraard zijn we te allen tijde bereid ons standpunt nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet.

Marijn Vermeulen
Regiomanager LTO Noord regio West